



## **Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi Thomae tomi quinque**

Accvratam Qvæstionvm D. Thomæ, Ab LXXXIV. Vsqve ad finem: &  
Disputationum de virtute Pœnitentiæ, De Clauibus, De Sacramentis  
Pœnitentiæ, & Extremæ Vnctionis, De Purgatorio, Suffragiis & Indulgentiis,  
expositionem complectens : Accesserunt Indices quinque: ... Postremus

**Suárez, Francisco**

**[Köln], 1616**

Sectio 8. An approbatio semel concessa poßit reuocari.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93815](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93815)

Nauarr.

& eorum iudicio standum. Deinde ratio est manifesta, quia, ut bene notauit Nauarrus in Summ. capite 4. numero 10. & 11. potest interdum sacerdos esse idoneus ad audiendas confessiones aliquarum personarum, & non aliarum, ut verbi gratia, scholasticorum, non vero iudicum. &c. ergo potest Episcopus iudicare hunc idoneum respectu harum personarum, & non illarum. Rursus in diuersis oppidis, vel ciuitatibus reperitur (saltem pro maiori parte) hæc varietas personarum: ergo ratione illius potest approbare pro uno oppido, & non pro alio. Et idem est de distinctione virorum, & feminarum: quia confessorem esse idoneum & sufficientem, non pendet solum ex scientia & doctrina, sed etiam & maxime ex aliis conditionibus prudentiæ, & bonitatis, & interdum potest ætas multum referre: & inde merito, omnibus pensatis, potest iudicari idoneus ad has personas, & non ad illas.

## SECTIO I.

*An approbatio semel concessa possit reuocari.*

Varia doctorum sententia.

Aliqui simpliciter negant, quia non est fauor pendens ex voluntate Episcopi, sed quasi sententia quædam, quæ transit in rem iudicatam. Alij vero affirmant posse Episcopum ad nutum illam reuocare: quia Concilium tribuit Episcopis hoc ius, quo possunt libere uti. Alij distinctione vtuntur de regularibus, & secularibus sacerdotibus: nam in illis dicunt reuocari non posse: fecus vero in his: quia iurisdictio secularium sacerdotum pendet ab arbitrio Episcopi, vnde potest eam reuocare: iurisdictio autem religiosorum non ita, quia datur à Papa, vnde non potest ab Episcopo reuocari, & ideo semel approbati, semper manent approbati. Sed hæc ratio non est ad rem, quia non agimus de iurisditione, sed de approbatione, & potest reuocari iurisdictio manente approbatione: ergo, licet Episcopus possit reuocare iurisditionem, quam ipse delegauit sacerdoti seculari, adhuc manet questio, an possit reuocare approbationem: & similiter potest reuocare iurisditionem, si eam delegauit sacerdoti regulari. Denique etiam è conuerso in sacerdote seculari potest esse iurisdictio delegata à Pontifice, vt per Bullam Cruciatæ: illa ergo differentia ex illo fundamento non recte assignatur. Et ideo alij fundant illam differentiam in speciali priuilegio concessio religiosi: sed de tali priuilegio mihi satis non constat.

*Prima Assertio.*

Approbatum dicitur, quod non reuocatur. Nauarr.

Primum ergo assero, approbationem hanc semper durare quandiu non reuocatur, ita vt nec per mortem concedentis extingatur: sicut de presentatione Mendicantium facta Episcopo docuit Nauarr. in Summ. cap. 27. n. 266. & in cap. Placuit, n. 163. de Pœnit. d. 6. cum Gloss. in Clem. Dudum. §. Status. verb. Concesserunt, de Sepulturis, ex Extrauag. Inter Cunctas. §. Duos, de Priuileg. Et ratio est, quia hæc non solum est gratia, sed etiam est iuridica declaratio, quæ etiam vim retinet quandiu non reuocatur.

Secundo dicendum est, hanc licentiam ex iusta causa reuocari posse: quod, saltem in secularibus, nemo credo negabit, Et probatur ratione, quia nullum est ius, quod prohibeat hanc approbationem reuocari: neque illa habet ex se vnde irreuocabilis fit: ergo. Maior per se constat. Minor probatur: nam fundamentum illius approbationis non est immutabile, fundatur enim in scientia, moribus, & aliis conditionibus necessariis ex parte confessoris ad hoc ministerium conuenienti modo exhibendum;

potest autem sacerdos mutari quoad hæc omnia, vt per se constat: ergo ex hac parte non est inuariabilis hæc approbatio, sed prædicta causa seu mutatione interueniente ex parte personæ, & de illa iuridice constando, poterit approbatio data reuocari. Et confirmatur à simili ex capite *Accepimus*, de ætate, & qualitate, in illis verbis *Nisi forte postquam promoti fuerint, reddiderint se indignos*. Dicitur enim ibi, eum, qui reputatus est idoneus ad ordines suscipiendos, reputandum etiam esse ad beneficium: neque admittendam esse contra illum exceptionem indignitatis, nisi post ordines susceptos reddiderit se indignum: potest ergo, qui idoneus erat, fieri non idoneus: ergo & approbatio eius potest reuocari. Et confirmatur secundo: nam interdum constare potest priorem approbationem fuisse ex notabili errore factam: ergo, si certis iudiciis id constiterit, potest approbatio data merito reuocari.

Potest autem hoc constare per nouum examen approbatorum, ad quod faciendum habet ius in primis successor Episcopi: nam est nouus pastor, & propriam obligationem induit: vnde non est cogatur ratas habere omnes facultates à prædecessore concessas: potest ergo, vt suæ conscientiæ satisfaciatur, ad examen vocare omnes approbatos, & quos idoneos non inuenit, reprobare, atque ita approbationes reuocare. Atque hoc supponere videtur Pius V. in Motu proprio anni sepruagesimi primi, qui est 128. & incipit, *Romani Pontificis*: vbi etiam de Mendicantibus ait posse per maiori conscientiæ suæ quiete à successore de nouo examinari: ergo supponit hoc esse ius commune, quod multo magis habebit locum in secularibus, quia non est verisimile voluisse concedere Episcopi nouam facultatem, quam ratione suæ iurisditionis non habebant, sed solum non auferre quam habebant. Hoc autem examen non permittitur solum propter aliquam cærimoniam, sed ad quietem conscientie vt ibi dicitur: ergo, si ex illo constiterit aliquid non esse idoneum, poterit eius approbatio reuocari.

Hic autem modus non tam facile admittendus est in eodem Episcopo, qui approbationem dedit: quanquam in rigore etiam ille videtur habere hanc potestatem in suos subditos: quod ex eodem Motu proprio colligi potest: nam ex speciali priuilegio conceditur ibi Mendicantibus, vt semel tantum ab eodem Episcopo examinari possint: ergo, secus priuilegio habet Episcopus hoc ius, vt ibi supponi videtur. Et quidem: si approbatio concessa fuit sine præuio examine, non dubito quin possit Episcopus etiam semel à se approbatos in examen vocare, imo etiam quoad Mendicantes hoc videtur supponi in illo Motu proprio, & in priuilegio ibi illis concessio: attente enim sunt legenda illa verba: *Voluimus tamen, eos, qui semel ab Episcopo in ciuitate, & diocesi suis suis præuio examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinari*: non enim sine causa additum est verbum illud, *præuio examine*: igitur qui sine præuio examine approbati fuerint, postea examinari poterunt, & consequenter si per illud constiterit priorem approbationem non fuisse rite factam, poterit reuocari. Quod si priuilegium illud aliquid speciale concedit, sequitur, etiam eos, qui per examē approbati semel sunt, posse iterum in examē vocari ab eodem Episcopo, si tali priuilegio non gauderent.

Quod certe in rigore, & quasi de absoluta potestate Episcopi verum videtur, quia nullo iure hoc illi prohibetur: neque in hoc facit iniuriam sacerdotibus examinandis, quia illi per approbationem non fuerunt consecuti nouum aliquod ius, sicut acquirit Parochus postquam semel beneficium receperit: nec denique Episcopus semel examinando, & approbando, aliquo titulo se obligauit illud examen ita semper firmum habere, vt nunquam illud in dubiū reuocet.

reuoceat, neque aliud intenter. Præsertim cum moraliter loquendo, possint occasiones occurrere, ob quas prudenter hoc fiat, sæpe enim examen per alios fit & non recte fit: & aliquando moraliter constat plures indignos vel negligentia, vel malicia, vel casu inter dignos esse approbatos, & ad vitandam infamiam, vel scandalum, expedit omnes iterum ad examen vocare. Non est ergo hoc extra Episcopi potestatem, quanuis illa uti non debeat in alicuius infamiam, nec sine rationabili causa, de qua redicitur esse quædam declaratio Cardinalium num. 664. in qua generaliter dicitur, semel promotum ab Episcopo, non posse iterum ad examen vocari, nisi nona causa sit orta.

ASSERTIO. III.

**A**ddo vero: Episcopum non posse sine iusta causa approbationem subditis etiam semel datam reuocare: & probabile esse talem reuocationem sine causa, esse nullam: quanuis res sit dubia, & timenda. Prior pars probatur: primo, argumento dict. cap. Accipimus, Etate, & qualitate, ex quo habemus, eum, qui semel tanquam idoneus approbatus est, non esse tanquam indignum reuocandum, nisi constiterit de nouo factum esse indignum. Deinde probatur ratione, quia hæc approbatio, ut supra diximus, non est aliqua gratia vel fauor, sed est iuridica quædam declaratio, quæ se habet tanquam iusta sententia ex iustitia debita: ergo non potest iuste reuocari sine causa. Item à principio non posset iuste negari sine causa; ergo multo minus postea reuocari. Et hinc probatur secunda pars, quia talis reuocatio sine causa facta, est quasi ablatio iuris iam acquisiti, vel quasi reuocatio sententiæ iustæ sine causa: ergo non tantum est iniusta, sed etiam nulla. Et declaratur, quia per approbationem semel datam talis sacerdos manet approbatus, nec potest iam non esse approbatus, & idoneus si ipse non mutatur, quia iam habet quiddam Concilium Tridentinum in illo exigat: nec videtur illa approbatio ita pendere moraliter à voluntate approbantis, ut per solam eius retractationem iniuste factam tollatur. In quo est diuersa ratio quando iusta causa intercedit, quia tunc non reuocatur efficaciter prior approbatio propter solam voluntatem, sed propter nouam declarationem, quæ est quasi noua sententia iusta, efficax ad irritandam priorem. Est etiam magna differentia inter approbationem iam datam, & voluntarie reuocatam, vel à principio negatam, quia quædo negatur à principio, homo nunquam fuit approbatus; & ita nunquam fuit in eo impleta conditio à Concilio Tridentino requisita, quæ tamen impleta fuit in eo qui semel approbatus est.

**H**æc vero rationes non sunt à deo euidentes, quin relinquunt rem aliquo modo dubiam: quia potest fortasse Episcopus subdito suo non exempto concedere hanc approbationem ad tempus limitatum, vel vsque ad beneplacitum suum: & verisimile est hanc esse eorum intentionem, saltem implicitam circa seculares clericos, qui eis sunt subditi: nam circa regulares exemptos hæc non habent locum propter priuilegium adductum, & alia, ratione quorum non ita pendet ex voluntate Episcoporum. Respectu vero subditorum potest etiam interuenire aliud practicum dubium: quia non potest tam facile constare, reuocationem esse omnino iniustam, & sine legitima causa: vbi autem hoc aperte non constiterit, semper est pro superiore præsumendum. Et quoniam hæc conditio talis est, ut ex illa pendeat valor sacramenti, ideo dixi non esse contemnendam hanc reuocationem, sed timendam.

Fr. Suarez tom. 4.

DISPUTATIO XXIX.

De ministro huius sacramenti quoad casuum reservationem.



Actenus dictum est de ministro confessionis generatim, & quoad absolutionem à peccatis, quæ nihil habent speciale in hoc foro, nunc super est dicendum de Ministro requisito circa quædam peccata specialiter reseruata in hoc foro. In qua re primum supponitur, dari posse hanc reservationem: & denique inquiritur, illa supposita, à quo possit dari absolutio. Illud ergo prius in hac disputatione tractabimus, de altera vero parte dicemus disputatione sequente.

SECTIO I.

An sit in Ecclesia potestas reseruandi peccata.

**R**eservatio in præsentem nihil aliud est, quam absolutio seu non concessio iurisdictionis ad absoluen-<sup>I</sup> dum ab aliquo peccato, quanuis circa alia concedatur. Hanc enim nominis significationem supponere oportet ex communi vsu Doctorum omnium in hac materia. De hac ergo reservatione dixit hæreticus Vuicleph esse contra charitatis regulas fundatam, ut refert Vualdenfis Tom. 2. de Sacrament. cap. 149. vbi hunc errorem ex Patribus impugnat. Hæretici etiam huius temporis negant Ecclesiæ hæc potestatem in foro interiori, quia putant in Ecclesia non esse potestatem ad absoluen-<sup>I</sup> dum in hoc foro: & consequenter negant potestatem reseruandi: quia priuatio supponit habitum. Verum tamen hi hæretici supponunt falsum fundamentum, & iam reprobatur. Et quod de lege charitatis attingit Vuicleph, nullius momenti est: nam supposita potestate, potest hæc reservatio esse conueniens ad commune bonum, imo & ad priuatam singularum personarum. Et ideo non est cur charitati repugnet talis reservatio. Maior ratio dubitandi est: quia videtur talis reservatio repugnare institutioni, & veritati huius sacramenti: quia essentialiter postulat, & integram confessionem, & integram absolutionem: ergo etiam postulat integram iurisdictionem circa omnia peccata mortalia: repugnat ergo institutioni, & naturæ huius sacramenti dare iurisdictionem circa quædam peccata mortalia, & tollere circa alia.

Prima Conclusio.

**N**ihilominus dicendum est primo, esse in Ecclesia potestatem reseruandi aliqua peccata superioribus iudicibus. Est de fide definita in Trident. sess. 14. c. 7. & c. 11. Et probatur antiquissimo vsu: Nam in Conc. Catthag. 3. ca. 32. & in Conc. Afric. c. 10. & habetur 26. q. 6. ca. vlt. dicitur, ut presbyter non absoluat penitentem in consulto Episcopo, nisi necessitate cogente, in ipsius Episcopi absentia. Idem colligitur ex c. Latorem. 33. q. 2. vbi est sermo de peccato matricidij. Et simile est in Conc. Vormatiens. ca. 30. verum est, in his, & similibus decretis non esse sermonem expressum de hoc sacramento, sed interdum de penitentia publica: tamē verisimile est, quando penitentia erat reseruata, etiam absolutionem à culpa reseruata fuisse, ut colligitur ex Cypriano lib. 3. Epist. 16. alias Epist. 12. & ex Benedicto 11. in Extrauag. Inter cunctas, de Priuileg. vbi fit expressior mentio casuum reseruatorum, sicut & in Clem. 1. de Priuileg. & in Extran. Et si Dominici, de penit. & remiss. & in c. Si Episcopus, de Pen. & rem. in 6. Pro hac etiam conclusione refert Vualdenfis Innocentium 3. in Concione de Sanctis Apostolis Petro & Paulo. Citari etiam solet Origen. homil. 8. in Leuit. & homil. 10. in Num. & August. in ca. In actione, de Penit. d. 1. quod

Reservatio quid sit.

Vualdens.

Rati duo biquani.

Esse in Ecclesia potestatem reseruandi peccata. Conc. Tri. Conc. Cypri. Conc. Afr. Concil. Vormatiens.

Cyprian.

Origen. August.